

«۱۰۰ نقاشی از غزه» در موزه محمود درویش رام...

نمایشگاه هنری «۱۰۰ نقاشی از غزه» که در تالار الجلیل واقع در موزه محمود درویش رام... برپا شد، شامل نقاشی‌های ۳۰ هنرمند شرکت‌کننده ساکن نوار غزه به همراه تابلویی از هنرمند شهید هبه زقوت است که در غزه به شهادت رسید.

این نقاشی‌ها موضوعات مختلفی از زندگی در غزه ازجمله ترسیم مکان و تجسم رابطه با طبیعت و

نگاهی به جریان‌های هنری معترض به وقایع غیرانسانی این روزها

آزادی بیان یابه موقع سرکوب کن!

استاندارد دوگانه کشورهای غربی در میانه جنگ غزه

امیر حسین فلاح

اوسیسومند

بی پرده صحبت کنیم: آزادی بیان برای تکتک شهروندان جامعه انسانی یک نیاز ضروری است، نیازی که همه ما به‌نوعی جویای آن هستیم اما درک و الگوبرداری ما از این مفهوم خود مسئله مهم دیگری است. از سال‌های دور تا همین امروز حکومت‌های غربی برای افراد زیادی از دیگر ملت‌ها ازجمله ملت‌های ساکن خاورمیانه ازخود منظر آزادی بیان و حکومت مردم سالارانه نشان داده بودند. پیش از آنکه بپرسیم کسانی که چنین عقیده‌ای دارند چه تعریفی از آزادی بیان دارند و تا چه حد با جوانب و ملزومات آن آشنا هستند، باید سؤال کنیم که آیا آن را در جای درستی دنبال می‌کنند؟ در میانه نبرد غزه با رژیم غاصب صهیونیستی، حکومت‌های غربی از کشورهای اروپایی گرفته تا آمریکا بار دیگر و بیش از پیش با رفتاری بی‌شرمانه، استانداردهای دوگانه خود را در مواجهه با آزادی بیان نمایان کردند. در مطلب پیش‌رو نمونه‌هایی را از اعمال سرکوب و خفان برای هنرمندان و فعالان اجتماعی می‌بینیم که با هر ملیت و پیشینه‌ای نتوانستند در برابر جنایات رژیم صهیونیستی در برابر مردم غزه و فلسطین سکوت کنند و توسط شبکه نفوذ یهودیت ساکت شوند.

به راستی که آزادی بیان مقوله‌ای ضروری و نیاز به آن در جوامع انسانی اجتناب‌ناپذیر است اما درک و آشنایی ما با این مفهوم شاید به اندازه خود آن حائز اهمیت باشد. از همین‌رو مطالعه هرچند جزئی پدیده‌های تاریخی ـ اجتماعی چه در بطن تاریخ کشور خودمان و چه از طریق آگاهی از آنچه در جامعه جهانی می‌گذرد می‌تواند درک درست‌تری از این پدیده‌ها را برای ما آشکار کند و ما را برای تحقق خواسته‌ها و حتی حفظ و ارتقای داشته‌هایمان یاری کند. برای سال‌ها و در نزد عموم، ممالک غرب سمبلی برای اجرای آزادی بیان بودند؛ این تصویر شاید در نخستین دهه‌های تلور مدرنیته در غرب به مدد اندیشمندان روشنگری شکل گرفت که اسم‌شان را همه شنیده‌ایم اما باید اذعان کرد حفظ این تصویر بر همان منوال پیدایش آن نرفته. با ظهور رسانه‌ها و بعد ابر رسانه‌ها، بزرگ‌ترین ابزار آزادی بیان (رسانه) به بزرگ‌ترین ابزار سرکوب آن بدل شد؛ سلاحی با چاشنی دروغ پرانی و تحریف حقیقت.

از ملکه انگلیس تا نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی

در سال ۲۰۰۰ میلادی به رسم هر سال قرار شد تا نقاش هنرمندی از ملکه وقت انگلیس، «الیزابت دوم، پرتزهای کشیده و تقدیم کند. تصمیم نهایی این شد که در سال ۲۰۰۰ به پیشنهاد خودش، لوسین فروید، نقاش واقع‌گرا و همچنین نوه زیگموند فروید، مشهور و فیلیفه کشیدن پرتزه ملکه را به عهده بگیرد. در مدتی که برای آماده کردن پرتزه سبری می‌شد در اوقات گوناگونی ملکه باید ساعتی را در اتاق جلوی نقاش و روی مبل

برش

حراج بی حراج!

یک گالری حراج خصوصی در لندن نیز که با نام «کریستیز» شناخته می‌شد در پی انتقادات صورت‌گرفته دوا اثر از هنرمند مشهور لبنانی، ایمن بعلبکی را به علت آنکه ممکن است به اشتباه حاوی افراط‌گری اسلامی و نفرت‌پرانی در نظر گرفته شود از لیست آثاری که در حراجی خود به نمایش درمی‌آمدند حذف کرد. برخی از فروشنده‌های شرکت‌کننده در این حراج معتقد بودند که سانسور و ممنوعیت این دوا اثر توسط یک خانه

همچنین صحنه‌هایی از سختی زندگی در نوار غزه تحت محاصره رژیم صهیونیستی را به نمایش گذاشته است. قدس نیز به‌شدت در نقاشی‌ها چه از طریق ترکیب‌بندی فردی و چه در الگوی کلی به تصویر کشیدن مکان فلسطین حضور دارد.

عاطف ابوسیف، وزیر فرهنگ در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه گفت: نمایش این تابلوها که شاید تنها

بازماندگان کشتار شنیع غزه توسط دولت اشغالگر علیه هنر و فرهنگ غزه باشد، در کانون توجه قرار گرفته است. گفتنی است نمایشگاه ۱۰۰ نقاشی از غزه بیش از یک سال پیش توسط وزارت فرهنگ راه‌اندازی شد و طی آن ۱۰۰ نقاشی در بیش از یک مکان به نمایش درآمدند که جدیدترین آنها در «ممشی الفن» بود. این نمایشگاه در هفته‌های آینده به مکان‌های دیگر منتقل می‌شود.

کاریکاتور رتانیاهو که باعث اخراج کاریکاتوریست گاردین شد

جلوه‌ای از زیبایی دموکراسی در غرب است.

برملا شدن حقیقت آشکار در کشاکش نبرد غزه

این جلوه زیبا اما چندان بادوام نبوده و بارها دروغین بودنش را خود نمایان ساخته؛ یکی از وقایعی که بار دیگر چهره حقیقی این آزادی دروغین را برملا ساخت نبرد جاری میان مردم غزه و فلسطین با رژیم غاصب صهیونیستی است. در کشاکش این نبرد و تأثیری که رشادتها و ازجان‌گذشتگی مردم حقیقتا مظلوم فلسطین در دل تک‌تک اعضای جامعه جهانی برانگیخت، شاهد اعتراضات سراسری از همه اقشار جامعه جهانی به خوی و کردار وحشیگرانه حکومت اسرائیل بودیم؛ بسیاری از هنرمندان در عرصه‌های مختلف نیز در شمار این صف حضور پیدا کردند اما پدیده‌ای که غایب بود همان «آزادی بیان» بود که غرب، به خصوص در

بر رسانه‌های بریتانیا که با حواشی جنجالی پرتزه ملکه الیزابت به‌راحتی کنار آمده بودند، نتوانستند حتی یک کاریکاتور ساده از بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر حال حاضر اسرائیل و سکندار نبرد غزه را تحمل بکنند. در میان نبرد نابرابر رژیم صهیونیستی و مردم غزه، کاریکاتوریست با سابقه روزنامه گاردین که کاریکاتوری اعتراضی از بنیامین نتانیاهو کشیده بود با اتهام «یهودستیزی»، اخراج و از ادامه کار در این روزنامه برای همیشه محروم شد.

اخراج کاریکاتوریست با سابقه به اتهام یهودستیزی

در میان نبرد نابرابر رژیم صهیونیستی و مردم غزه، کاریکاتوریست با سابقه روزنامه گاردین که کاریکاتوری اعتراضی از بنیامین نتانیاهو کشیده بود با اتهام «یهودستیزی»، اخراج و از ادامه کار در این روزنامه برای همیشه محروم شد.

حراجی که از قضا خصوصی است، نشان دهنده استانداردهای دوگانه‌ای است که امروزه فراگیر شده‌اند. اولین اثر از این دو تابلو با عنوان «الملثم» نمایانگر مردی است که صورت خود را با پارچه سنتی عربی (چفیه) سفید و قرمز پوشانده است. دومین اثر با عنوان «ناشناس» مردی را نشان می‌دهد که با ماسک به تصویر کشیده شده و سربندی حامل نوشته «ما انقلاب می‌کنیم» روی سرش داشت. با این همه و با تمام تلاش‌های شبکه گسترده نفوذ صهیونیسم در رسانه‌های جهان، رشادت و خون ریخته شهدای نبرد غزه بی حاصل نبوده و حقیقت را بیش از پیش برای جهانیان آشکار کرد.

نمایشگاه

خواننده «شاه پناهم بده» به ابدیت پیوست

دولتمند خالف، آوازخوان، نوازنده، آهنگساز و پژوهشگر برجسته موسیقی مردمی تاجیکستان در ۷۳ سالگی در اثر بیماری سرطان درگذشت. سبک آوازخوانی او که بیشتر به نام «فلک» معروف است، بیشتر سبک خوانش محلی است که در منطقه‌های کوه آذرستانی ختلان و بدخشان رواج دارد. او از نخستین کسانی بود که این سبک را وارد موسیقی رسمی کرد. در ایران این خواننده را بیشتر با قطعه مشهور «شاه پناهم بده»

روی شعرى از محمود حبيبي
کسبى با آهنگسازى طويجان
آتاباى نيازى مى‌شناشد
که توصيف ابدت‌مندی
به امام رضا(ع) است.

برای شنیدن قطعه شاه پناهم بده، کلیک کنید

جام جمه

فرهنگ

CULTURE

سه‌شنبه ۱۰ اسفند ۱۴۰۲ ■ شماره ۶۷۱۱

ایستگاه‌نقد

مهناب جهانگیری|منتقد هنری

نگاهی به نمایشگاه

آثار محمد علی ترقی جاه در گالری سهراب

شاعر نقش‌ها و رنگ‌ها

«چون نیست ز هرچه هست جز یاد به دست/ چون هست به هرچه هست نقصان و شکست

انگار که هرچه هست در عالم نیست/ پندار که هرچه نیست در عالم هست»

نقاشی‌های محمد علی ترقی جاه در حالی از بیستم تا سی‌ام بهمن ۱۴۰۲ در گالری سهراب به تماشا گذاشته شد که آخرین نمایشگاه انفرادی این نقاش سال ۱۴۰۱ برگزار شده بود.

این نمایشگاه ۳۲ طراحی و نقاشی از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۸۸ یعنی سالمرگ این هنرمند را در بر می‌گیرد. این آثار از دهه سی زندگی نقاش تا او اخر عمر او و به بیانی، نوع نگاه نقاش را از ابتدا تا کامل شدنش در بر گرفته است.

محمد علی ترقی جاه (۱۳۸۹-۱۳۲۲) نقاش خودآموخته، صاحب نام و نوگرای ایران است. او ابتدا در رشته مهندسی تحصیل کرد اما علاقه‌اش به نقاشی که ریشه در کودکی داشت باعث شد به طور جدی وارد این هنر شود. از ۲۴ سالگی با دریافت جایزه و تا قبل از مرگش در نمایشگاه‌های مختلف داخلی و خارجی فعالیت مستمر داشت. او در دهه چهل زندگی به بیان منحصر به فرد خود دست یافت و نوعی نگاه مدرنیستی در نقاشی‌هایش به وجود آمد. در نقاشی‌هایش اسب‌ها، زنانی با صورت تقلیل یافته و درختان و گیاهان و خروس‌ها اغلب به چشم می‌آیند؛ همین‌طور اشعار و کلماتی برگرفته از نگرانی ایرانی، بدون قالب خاصی از خط نیز در آثارش وارد شدند. ترکیب‌بندی نقاشی‌های او سادگی و آرامشی عمیق را به بیننده القا می‌کند.

بعد از شکل‌نگری نگاه نقاش، اسب‌ها در بیشتر آثار حضور دارند. این اسب‌ها با گذشت زمان، رفته رفته مینی‌مال و انتزاعی شده‌اند؛ انتزاعی که با معلق شدن فرم‌ها در فضای سیال و سبک نشان داده شده است. اسب‌ها سبک‌بال و رها در سطح نقاشی گسترده شده‌اند؛ گویی که در فضا شناورند و پرواز می‌کنند. گاه این اسب‌ها چشمانی انسانی دارند که نشان دهنده روح آنهاست با حضوری معنوی وار و محسوس در زندگی که ما را می‌نگردند و همراه ما در سفری عرفانی هستند؛ سفری در ابتدا و انتهای هستی. اسب‌ها یاور انسان عارف و مرید سالک در راه رسیدن به مقصودند و در این راه او را تنها نمی‌گذارند. نماد اسب در ادبیات فولکلور ما دارای جایگاهی شامخ است؛ شجاعت، قدرت و سرعت، وفاداری و حالت حال تقدس‌گونه دارد. رخش رستم با او سخن می‌گوید و اسب سهراب تنها گرده به پهلوان می‌سپارد. در عرفان نیز اسب، مظهر سلوک و تقرب است.

اسب‌های نقاشی‌های ترقی جاه، گاه حالتی تکرارگونه دارند که وجهی آهنگین و موزون به تابلو می‌دهند. تعلیق آنها بر گستره سفید بوم حسی آزاد و عرفانی به فضای می‌دهد؛ رهایی و آزادگی و گسستن از بندها و نیستی. جهان زیبایی نقاشی‌های ترقی جاه پر است از اسب‌ها، درختان و گیاهان، پرند ه‌ها و زن‌ها، خروس و گاهی گل‌ها. پالت رنگی نقاش از رنگ‌هایی گرم و قهوه‌ای و هارمونیک ترکیب شده‌اند و گاه در قاب‌هایی با کنتراستی زیبایی که نقاش در کارهایش می‌آفریند، نقش‌واره‌های آشنا از دل شرق و سنت‌هایش است که پیوندها را به آرامشی درونی و نافذ دعوت می‌کند؛ به دور از مدرنیته روزگار ما، می‌گوید آشتی با طبیعت و حیوان‌ها، پایان جست‌وجوی گریزناپذیر انسان برای کشف بهشت و غایت بودن و نبودن خود و رهایی است.

(شعر ابتدای نوشته منسوب به خیام است)

رویداد

تجلیل از مقام هنری محمدرضا بهرام

روز سوم اسفند، در آیین اختتامیه سومین جشنواره سراسری عکس آرسباران از ساعت ۱۵ و ۳۰ دقیقه مراسم تجلیل از مقام هنری استاد محمدرضا بهرام در سالن اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اهر برگزار خواهد شد. محمدرضا بهرام از سال ۶۵ عملاً به

عرصه هنر عکاسی وارد شد. بیشتر فعالیت‌های این هنرمند در زمینه عکس‌های مستند اجتماعی است و به علت بیان صریح و قوی پیام عکس، به عکس‌های سیاه و سفید علاقه خاصی دارد. از جمله جوایز کسب‌شده توسط این هنرمند، مقام شایسته تقدیر از چهل و چهارمین جشنواره بین‌المللی اسپانیا Trophy Torretes of Photography، مدال طلای فیاپ در جشنواره بین‌المللی فیلامونیا، مدال نقره جشنواره بین‌المللی تاجیک آرت فوتو، دیپلم افتخار از جشنواره فرهنگی هنری مهر مادر، مقام شایسته تقدیر از دوازدهمین سوگواره ملی عکس مهر محرم در بخش مجموعه عکس، مقام اول هفتمین دوره سوگواره هیأت در بخش مجموعه عکس و ... است.

نشست

انتقاد از عدم رعایت اصول نگارشی در شعر امروز

«زنی با لب‌بخند ژوکوند» جدیدترین مجموعه شعر الهام قریشی، غزل‌سرای جوان شمالی است که با حضور شاعران و منتقدان در فرهنگسرای هنگام رونمایی شد. در مراسم رونمایی از این کتاب، وحید زارع پور، شاعرو منتقد با انتقاد از عدم رعایت اصول نگارشی

در برخی مجموعه شعرهای منتشرشده در این دوره، از اهتمام شاعر به رعایت این اصول تقدیر کرد و آن را نشانگر حساسیت به اصول ادبیات دانست. دیگر سخنران این نشست، محمود معتقدي، شاعر و منتقد بود که با اشاره به نام کتاب، به بازرگویی مفاهیم هنری مستتر در تابلوی مشهور لبخند ژوکوند، اثر لئوناردو داوینچی پرداخت و از این زاویه، ارتباط میان هنرهای تجسمی و ادبیات را بررسی کرد. در مراسم رونمایی از این کتاب شاعرانی چون محمد علی بهمنی، هرمز علیپور، محمد علی سجادی، حسن اکبریان طبری، رضوان ابوترابی، مهدی موسوی میرکلایی، مجید معارف‌وند، کورس احمدی و سجاد عزیزی آرام حضور داشتند. / جام جم

